

I JORNADES DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

Benifallet, 14, 15 i 16 d'octubre de 2022

**Homenatge als quatre benifalletencs
deportats als camps nazis**

Francisco Margalef Treig

Antonio Povill Trilla

Tomàs Salaet Artiola

Joaquín Cid Pasanau

"Una persona només és oblidada quan s'oblida el seu nom"

Gunter Demnig

Les **I Jornades de Memòria Democràtica** de Benifallet són el resultat del projecte Stolpersteine de l'Ajuntament de Benifallet amb l'objectiu d'homenatjar quatre fills de Benifallet, Francisco Margalef Treig, Antonio Povill Trilla, Tomàs Salaet Artiola i Joaquín Cid Pasanau. Tenen com a eix central el treball de recerca de Mireia Margalef Castillo, a qui cal felicitar per la seva decisió valenta, que va rebre la Menció d'Honor del Memorial Democràtic de la Generalitat.

Un treball que, conjuntament amb aquestes jornades, pretenen fer justícia històrica amb quatre persones que van patir exili, deportació i, fins i tot, mort per defensar els seus ideals. La seva història i el seu patiment és paral·lela a la dels milers de republicans que van patir una doble dissort: l'exili, amb el cop d'estat a la República que va portar la Guerra Civil i la Dictadura, i deportació, en ser capturats pels nazis a la II Guerra Mundial.

Les jornades són un deure necessari que ens fan créixer com a poble. Francisco, Antonio, Tomàs i Joaquín mereixen que posem llum a la foscor, per donar veu a les persones anònimes.

Aquest vol ser l'inici de la reparació històrica amb les persones represaliades al nostre poble amb la voluntat que tingui continuïtat els propers anys.

Moltes gràcies a la Mireia i també a la resta de membres del projecte Stolpersteine i a totes aquelles persones que fan possible aquestes jornades.

Acabo citant Primo Levi, escriptor italià d'origen jueu: "Va succeir, per tant, pot tornar a succeir i aquesta és l'essència del que hem de dir".

Mercè Pedret i Ramos
Alcalde de Benifallet

Divendres, 14 d'octubre

18.00 hores

Acte inaugural de l'homenatge a càrrec de l'alcalde de Benifallet, Mercè Pedret i Ramos, i del director del Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya, Enric Pujol.

Presentació del projecte **Stolpersteine** de Benifallet, a càrrec de la regidora de Memòria Històrica, Sílvia Folqué Beltran.

A continuació: Presentació del llibre **Quatre benifalletencs als camps nazis**, amb la intervenció de la seva autora Mireia Margalef Castillo i dels professors Marc March Mayo i Joana Subirats Álvarez.

Projecció de l'audiovisual sobre els quatre deportats elaborat per Assutzena Povill Espinos, historiadora.

19.30 hores

Les arrels dels nostres deportats, a càrrec d'Amparo Treig Vidiella, psicòloga, i Gemma Vidiella Artiola, investigadora local.

20.30 hores

Cloenda de l'acte amb Carlos Hernández de Miguel, periodista, i per Sergio Giménez, historiador i professor de secundària.

Presentació de l'obra **Memoiria** de l'artista francesa i benifalletenca Nanu amb l'actuació musical de David Espinós Querol i lectura de poemes de l'actriu de doblatge, periodista i interiorista Gemma Ibáñez Escudé.

Dissabte, 15 d'octubre

9.00 hores

Obertura de les **I Jornades de Memòria Democràtica de Benifallet**, a càrrec dels coordinadors del grup DEMD Ebre, Carme Maigí i Lluís Montull.

9.30 hores

Conferència: **La responsabilidad franquista en la deportación de españoles a los campos nazis**, del periodista Carlos Hernández De Miguel, autor de "Los últimos españoles de Mauthausen".

10.30 hores

Conferència: **Joaquín Cid Pasanau: secretari d'Ajut del Comitè català del Socors Roig Internacional i antifeixista irreductible**, de Sergio Giménez, historiador i professor de Secundària.

11.30 hores

Pausa-cafè.

12.00 hores

Presentació de l'exposició de la URV **"Lliçons per al present. Rotspainer, treballadors forçats espanyols a la II Guerra Mundial. La (des) memòria europea de l'antifeixisme"**, a càrrec de Jaume Camps Girona, Doctor en Història, amb presentació de Roser Merlos, historiadora.

13:00 hores

Conferència de l'historiador Luc Benoît **Els espanyols deportats a l'illa d'Aurigny** (llengua francesa, subtítols en castellà), traducció a càrrec d'Hélène Marino.

14.00 hores

Dinar (interessats/interessades cal confirmar al telèfon de l'ajuntament 977 46 20 05)

17.00 hores

Conferència: **Historia y memoria del campo de concentración de Vernet d'Ariège**, de Raimon Cubells i Fernando Sánchez, de l'Amical de Vernet.

18.00 hores

Conferència: **"Els deportats ebrencs al camp de concentració de Neuengamme i subcamps"**, de Joan Bta. Beltran Reverter, de l'Amical de Neuengamme.

19.00 hores

Projecció del documental **Gurs, historia y memoria** de Verónica Sáenz, a càrrec dels productors Anabel Beltran i Fernando Yarza.

En acabar, taula rodona.

Diumenge, 16 d'octubre

10:00 hores

Viatge als escenaris de la memòria amb lo llagut Benifallet, a càrrec de Terra Enllà.

12.00 hores

Visita a les Coves Meravelles i a la Cova del Dos

"La injustícia i la barbàrie humana li van robar tot: la seva joventut, els seus somnis i esperances, la seva salut i tranquil·litat, així com l'alegria de viure. Va sacrificar la seva vida en nom de la llibertat"

*Rocío Margalef
Neboda de Francisco Margalef Treig*

memorial
democràtic

Ajuntament de
Benifallet

Contraportada: Àxel Mesegué González
Dibuix de Francisco, Antonio, Tomàs i
Joaquín: Nanu
Disseny: SRM